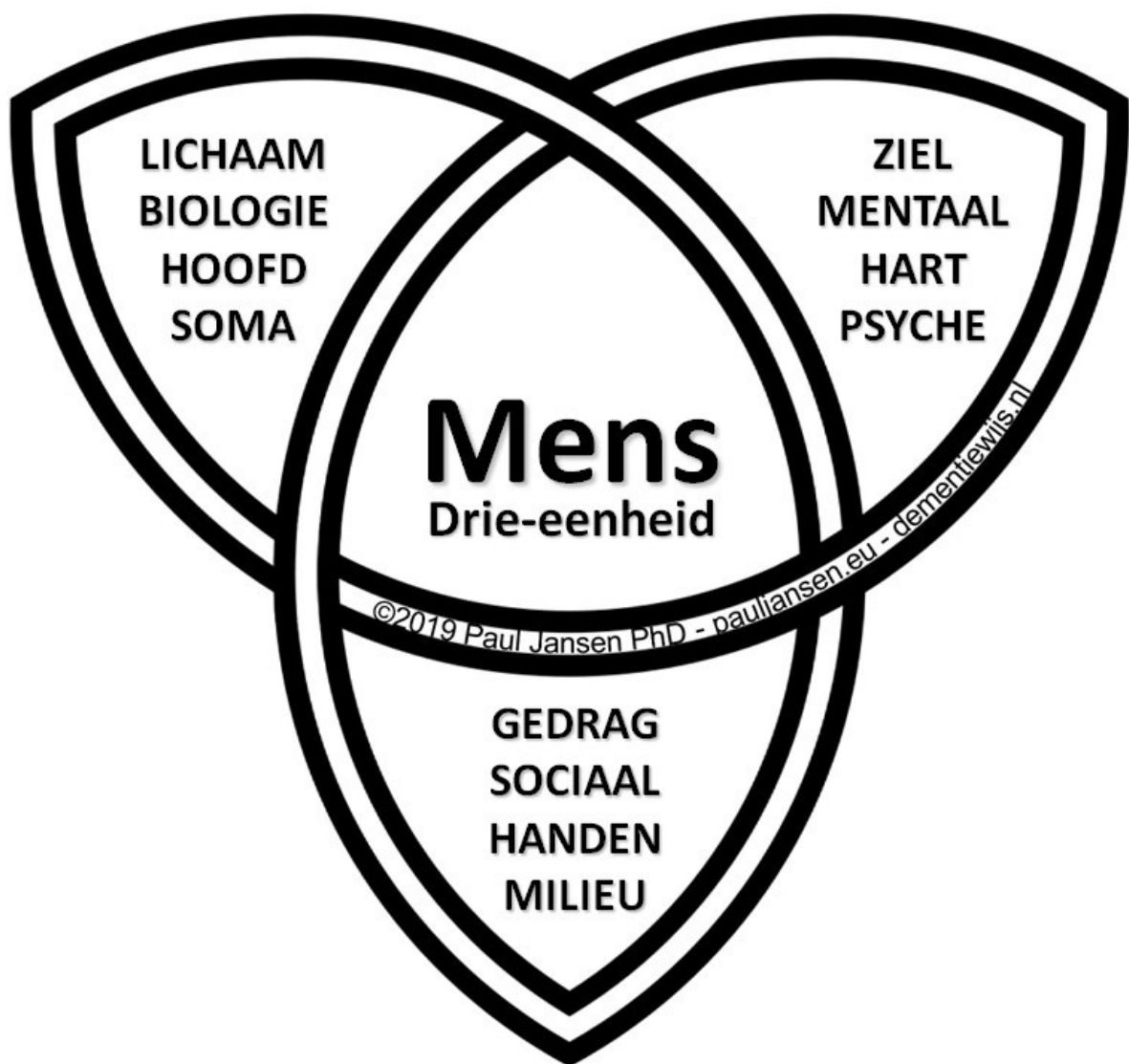

De Wondere Wereld van de Mens

Wereldkaart & Wegwijzer

Inleiding

Op veler verzoek, vooral van professionals uit de gezondheidszorg, stel ik de landkaart van mijn theorie 'de Wondere Wereld van de Mens' hierbij beschikbaar. Dit document mag in ongewijzigde vorm vrij verspreid worden.

Ik leg kort uit waar mijn *holistische* visie op de mens uit bestaat en hoe de landkaart kan helpen beter om te gaan met andere mensen, inclusief mensen met dementie. De theorie van de *Drie-enige Mens* is ook basis onder mijn werk¹ en mijn boek over dementie².

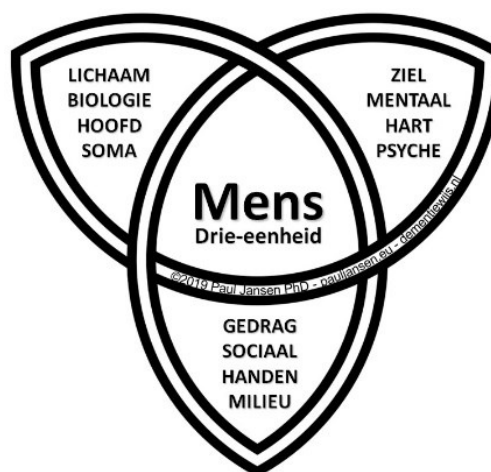
Mijn Visie op de mens

Tegenover de beweging in de gangbare wetenschap om alles maar steeds rechtlijner en 'simpeler' te maken kier ik voor het *holistisch* beschouwen van de mens-als-geheel. Dat past beter bij elke wetenschap waarin de mens (onderdeel van) de context is.

De Wondere Wereld van de Mens bestaat uit drie afzonderlijke gebieden. Elk van deze drie is op zichzelf een essentieel onderdeel van de totale mens en tegelijkertijd is de interactie tussen deze drie gebieden essentieel aan elk mens. De mens is een 'complex systeem' en daarom is elk mens altijd meer dan de optelling van deze drie gebieden. Daar gaat mijn visie en theoretisch model verder dan alle voorgangers en dat resulteert in een extra gebied waarin 'meer dan de optelling van de drie gebieden' zich manifesteert. Dit allemaal samen noem ik de *Drie-enige Mens* en staat dus, holistische beschouwd, voor *de hele mens*.

Het eerste gebied.

In het eerste gebied staat het LICHAAM centraal. Het is het gebied van de BIOLOGIE van de mens; van het menselijk LICHAAM. In het beperkte neurowetenschappelijk mensbeeld is dit gebied de fysieke locatie van de essentie van de mens: het HOOFD. Veel wetenschappers beperken de mens tot dit gebied en verklaren de overige gebieden als product daarvan. Vanuit de splitsing tussen geest en lichaam wordt dit fysiologische terrein als SOMA geduid om daarmee nadrukkelijk het verschil met de psyche van de mens aan te duiden.

Het tweede gebied.

In het tweede gebied staat de ZIEL, nadrukkelijk ook als tegenhanger van het eerste gebied van het lichaam. Hier staat MENTAAL nadrukkelijk als uniek en eigen terrein. Het onderscheid maken tussen LICHAAM en ZIEL heet *dualisme* en dat is al ruim 25 jaar onderdeel van de Mind-Body Medicine. Ook staat het tweede gebied voor het HART, waarover ik wat meer moet uitleggen. In Azië wordt met hun woord voor MIND zowel

¹ <http://dementiewijs.nl/praktische-info/> en <http://annekevanderplaatsfoundation.org/diensten/>

² <http://dementiewijs.nl/boek-dementiewijs/>

gedoeld op (onze betekenis van) HART als op het Engelse 'mind'. Ik gebruik hier het symbool

met Chinese tekst hiernaast voor. 正念 staat voor: Mindfulness, Bewuste Aandacht, Opmerkzaamheid, Hartelijkheid en voor 'Beter Denken'.

念 bestaat uit 2 woordtekens, 今 en 心 waarbij 今 staat voor 'Nu' en 'Eeuwig' en 'Dit' en 心 staat voor 'Hart' en voor 'Mind'; 'Geest'.

念 op zichzelf staat voor 'studie' en 'onderzoek'.

Het tweede gebied, dus dat van de Ziel, is ook waar de *twee basisgevoelens* van elk mens zich bevinden. Deze zijn *Angst* en *Liefde*³. Gekoppeld daaraan bevindt ook het *bewustzijn* van elk mens zich in dit tweede gebied. Bewustzijn is dus geen product van het eerste gebied, met name van het brein, zoals een populaire theorie in neurologie oppert.

Het derde gebied.

Hier gaat het om het GEDRAG, zowel op kleine schaal (cellen, organen, lichaam) als op algemeen niveau 'hoe iets of iemand zich gedraagt'.

SOCIAAL, in het verlengde van de lijn van prof.

George L. Engel⁴, geeft de beleving en

interactieve omgang aan met mensen en

omstandigheden. HANDEN staat voor wat de

mens doet. En MILIEU staat voor alles, ja *alles* om

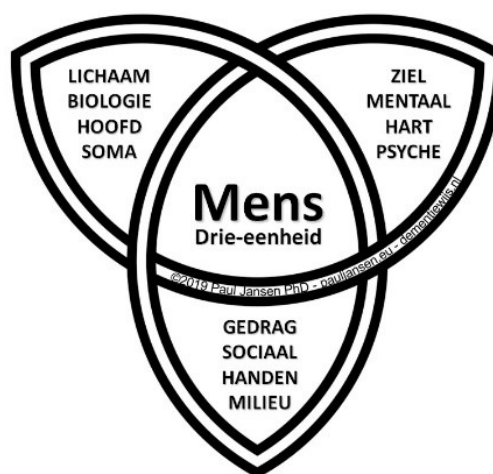
elke mens heen in verleden, heden en toekomst.

Milieu is een veel beter woord daarvoor dan het

woord *omgeving* dat in de zorg ook wel wordt

gebruikt maar veel te vaak wordt beperkt tot

slechts de eigenschappen van de fysieke omgeving. MILIEU staat voor het geheel van een heleboel dingen samen, zoals in de uitdrukking 'het milieu waar ik uit kom'.

De Mens.

Elk mens bestaat dus uit de drie-eenheid van Lichaam, Ziel en Gedrag ofwel elk mens bestaat uit Hoofd, Hart en Handen ofwel elk mens is zowel een Biologisch als een Mentaal als een Sociaal wezen ofwel de Drie-eenheid van elk mens wordt gevormd uit Soma, Psyche en Milieu. Geen mens is te reduceren tot slechts één of twee gebieden van de Wondere Wereld van de Mens. In mijn model ziet u de theorie van de Wondere Wereld van de Mens weergegeven in het Triquetra-symbool⁵. De mens; elk mens, past juist prima in dit symbool omdat het zowel de aparte gebieden laat zien die de mens vormen als de interactie en interafhankelijkheid tussen die gebieden. Elke verandering in het ene gebied zal veranderingen in andere gebieden kunnen veroorzaken. In het centrum, midden tussen de drie genoemde gebieden in, staat de Mens, de werkelijke, totale en complete mens die ik hier de *Drie-enige*

³ Er bestaan twee emoties: liefde en angst. Alle positieve emoties komen voort uit liefde, alle negatieve emoties uit angst. Liefde brengt geluk, tevredenheid, vrede en vreugde. Uit angst komt woede, haat, spanning en schuldgevoel. ~Paul Jansen – Vrij naar Elisabeth Kübler-Ross en 1 JOH 4:18

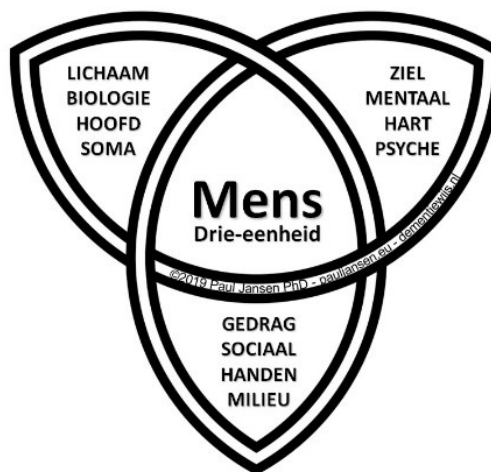
⁴ In 1977 lanceerde psychiater prof. George L. Engel het medische 'biopsychosocial' model.

⁵ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Triquetra>

Mens noem. Elk mens bestaat uit de drie genoemde gebieden *plus* hetgeen door die interactie van die drie gebieden ontstaat *plus* de heilzame werking van de juiste persoonlijke verhouding (balans) tussen die gebieden. Elk geheel (mens) ontleent uiteraard kenmerken aan de drie samenstellende gebieden, maar ook aan de *samenhang* of *ordering* van die delen en hun *interactie*. Die samenhang is zeer persoonlijk en is ook afhankelijk van de individuele levensloop van de mens.

Metahomeostase

Het woord 'homeostase' kent u waarschijnlijk. Het geeft de neiging van een systeem aan om een *intern* evenwicht te bereiken en die balans te handhaven. We gebruiken dat woord in de biologie en in medische wetenschap met betrekking tot het (verondersteld gesloten) fysieke, biologische lichaam. In de Drie-enige Mens is het lichaam echter geen 'gesloten systeem' en slechts één van de drie gebieden waar zowel *binnen* als *tussen* een onderlinge interactie en balans bestaat bij de gezonde mens. Voor die *holistische samenhang* gebruik ik het woord **Metahomeostase**.

Tenslotte

Overall waar 'de mens' context is, of onderdeel daarvan, is mijn model een prima landkaart om u te helpen om steeds op de juiste manier uit te komen bij die unieke mens waar het op dat moment over gaat. Mensen zijn *unieke* wezens. In onze huidige maatschappij (ons Westerse *milieu*) is 'normaal' de nieuwe beperking en wordt elke afwijking daarvan voorzien van een stempel die 'de afwijking dekt'. En ja, ook mensen met dementie zijn en blijven uniek en zij gaan ook zeker niet '*steeds meer op elkaar lijken*', behalve dan voor de veel te oppervlakkige beschouwer. Ook daar is mijn model een middel tegen.

Gebruik en deel mijn model waar en met wie u maar wilt.

Of verwijst naar het bericht met deze inhoud en/of de download van dit bestand naar:

<http://pauljansen.eu/de-wondere-wereld-van-de-mens/>

Wilt u reageren of wilt u meer weten over de Wondere Wereld van de Mens of over dementie dan kunt u uiteraard contact met me opnemen.

Met vriendelijke groet,

Paul L. Jansen PhD
De Savornin Lohmanlaan 35
3445 VD Woerden
T: 0348 443039
M: 06 2444 2159
E: paul@pauljansen.eu
I: www.pauljansen.eu & www.dementiewijs.nl

